

DROMEN IN HET BOEK DANIËL (2) – wereldrijken hjms

Geliefde broeders en zusters, in dit deel van deze studie geef ik eerst een korte beschrijving van Daniël's dromen over de wereldrijken. Daarna begin ik met een uitvoerige uitleg over het Babylonische rijk, het Medo-Perzische rijk en het Grieks-Mecedonische rijk. In het volgende deel zal dan het Romeinse rijk aan de orde komen.

De eerste droom van Daniël

Daniël droomde in het eerste (regerings-)jaar van de Babylonische koning Bélsazar zijn eerste droom over vier roofdieren (Dan. 7). Namelijk achtereenvolgens over een leeuw met arendsvleugels, daarna over een vleesetende beer met drie ribben in zijn muil, vervolgens over een luipaard met vier vleugels en vier hoofden en tenslotte over een verschrikkelijk, gruwelijk en zeer sterk, maar naamloos beest met ijzeren tanden en met tien hoornen. Ik geef u hierbij het eerste gedeelte van de droom. Leest u de rest zelf in uw bijbel door.

Dan. 7:3-7 – *“(3) En er klommen vier grote dieren op uit de zee, het ene van het andere verscheiden. (4) Het eerste was als een leeuw, en het had arendsvleugelen; ik zag toe, totdat zijn vleugelen uitgeplukt waren, en het werd van de aarde opgeheven, en op de voeten gesteld, als een mens, en aan hetzelfde werd eens mensen hart gegeven. (5) Daarna, ziet, het andere dier, het tweede, was gelijk een beer, en stelde zich aan de ene zijde, en het had drie ribben in zijn muil tussen zijn tanden; en men zeide aldus tot hetzelfde: Sta op, eet veel vlees. (6) Daarna zag ik, en ziet, er was een ander dier, gelijk een luipaard, en het had vier vleugels eens vogels op zijn rug; ook had hetzelfde dier vier hoofden, en aan hetzelfde werd de heerschappij gegeven. (7) Daarna zag ik in de nachtgezichten, en ziet, het vierde dier was schrikkelijk en gruwelijk, en zeer sterk; en het had grote ijzeren tanden, het at, en verbrijzelde, en vertrad het overige met zijn voeten; en het was verscheiden van al de dieren, die voor hetzelfde geweest waren; en het had tien hoornen. “*

Broeders en zusters, voor ieder die enigszins met de profetieën uit het Woord van God voor de eindtijd op de hoogte is, lijkt het alsof de Heilige Geest (eerbiedig bedoeld) als het ware met de deur in huis valt. Want deze vier dieren zien we op een overweldigende wijze haast letterlijk terug in het visioen dat Johannes van Patmos kreeg, toen een verschrikkelijk en eveneens naamloos Beest (de Antichrist en zijn wereldrijk) uit de zee opkwam.

Openb. 13:1-2 – *“En ik stond op het zand der zee. En ik zag uit de zee een beest opkomen, hebbende zeven hoofden en tien hoornen; en op zijn hoornen waren tien koninklijke hoeden, en op zijn hoofden was een naam van godslastering. En het beest dat ik zag, was een pardel (NB, dit is een oude benaming voor een luipaard) gelijk, en zijn voeten als eens beers voeten, en zijn mond als de mond eens leeuws; en de draak gaf hem zijn kracht, en zijn troon, en grote macht.”*

Zoals we in Deel 1 van deze studie zagen, werden in Nebukadnézar's droom de contouren van vier wereldrijken reeds zichtbaar, met name van het “herstelde” Romeinse rijk, dat wil zeggen het eindtijd-wereldrijk van de Antichrist. Maar in de eerste droom van Daniël worden deze contouren nog veel duidelijker. Want deze vier wereldrijken worden dan allereerst vergeleken met roofdieren. Een leeuw, een beer, een luipaard (pardel) en een naamloos beest. Dan. 7:17 – *“Deze grote dieren, die vier zijn, zijn vier koningen, die uit de aarde opstaan zullen.”* Net zoals bij het beeld van Nebukadnézar worden er dus opnieuw vier koninkrijken gesymboliseerd. En wederom is er sprake van een opéénvolging van deze koninkrijken. Want nádat Daniël de leeuw had gezien, verscheen de beer en daarna het luipaard en tenslotte zag hij het vierde ontzagwekkende roofdier.

Broeders en zusters, deze vier koningen worden door het Woord van God als roofdieren uitgebeeld. En dat heeft ons veel te zeggen! De bijbel gebruikte geen konijntjes, lammetjes of haasjes als symbolen! Neen, de bijbel gebruikte gevaarlijke, verscheurende roofdieren. Terwijl er één zelfs naamloos was, doch verschrikkelijk en gruwelijk en zeer sterk. Dus nog véél gevaarlijker! Dan. 7:7a – *“Daarna zag ik in de nachtgezichten, en ziet, het vierde dier was schrikkelijk en gruwelijk, en zeer sterk; en het had grote ijzeren tanden, het at, en verbrijzelde, en vertrad het overige met zijn voeten; .....*”

Broeders en zusters, dat vierde roofdier was naamloos, omdat er geen geschikt symbool uit het dierenrijk voorhanden was. Zó gruwelijk was dus dat beest. Het eindtijdkoninkrijk dat door dit beest wordt gesymboliseerd zal als een verschrikkelijk verscheurend roofdier zijn.

Volgens vrijwel alle bijbeluitleggers gaat het in Daniël's droom over een verdere uitdieping van Nebukadnézar's droom, van de koninkrijken Babylon, Medo-Perzië, Griekenland en het Romeinse rijk. Het Romeinse rijk wordt gesymboliseerd in het vierde verschrikkelijke beest. Maar terwijl in het beeld van Nebukadnézar zoals gezegd slechts de grote lijnen zichtbaar waren, droomde Daniël in deze droom juist specifiek óók over het “herstelde” Romeinse rijk in de eindtijd. Namelijk in het beeld van een kleine horen die tussen de tien hoornen van dat verschrikkelijke beest opkwam. Dan. 7:8 – *“Ik nam acht op de hoornen, en ziet, een andere kleine hoorn kwam op tussen dezelve, en drie uit de vorige hoornen werden uitgerukt voor denzelven; en ziet, in dienzelven hoorn waren ogen als mensenogen, en een mond, grote dingen sprekende.”*

Broeders en zusters, herinnert u zich nog dat in Deel 1 werd opgemerkt, dat de Steenrots van Gods Koninkrijk het gehéle beeld van Nebukadnézar verbrijzelde, zodat de logische conclusie kon worden getrokken dat op de één of andere manier alle vier koninkrijken in de eindtijd in meer of mindere mate weer zullen herleven?

Deze visie mochten we zojuist ook ontdekken, toen we Openb. 13:1-2 lazen over dat verschrikkelijke Beest, dat in de eindtijd uit de zee zal opkomen. Want we lazen hier, dat de vier “roofdier”-koninkrijken als het ware zijn samengesmolten en uitgebeeld in dat éne Beest, de Antichrist en zijn wereldrijk. En we zien dit eigenlijk ook in Dan. 7:3, want de vier dieren kwamen tesamen, dus tegelijkertijd, uit de zee op: *“En er klommen vier grote dieren op uit de zee, het ene van het andere verscheiden.”*

Het gaat dus om koninkrijken die in het verleden heersten in het Midden-Oosten en over Israël. Zie Deel 1 van deze studie. Deze koninkrijken komen terug, althans wat betreft hun kenmerken. Natuurlijk zullen zij niet terugkomen met dezelfde oude namen. Waarschijnlijk zullen zij ook niet precies dezelfde gebieden bestrijken. De kenmerken van hun oude rijken echter zullen in de eindtijd duidelijk zichtbaar zijn. En het gemeenschappelijke kenmerk van de vier koninkrijken was, dat zij als vleesetende, verscheurende roofdieren waren. De een nog erger dan de ander! En hun heersers wensten als goden aanbeden te worden!

Broeders en zusters, wees waakzaam en herken de tijd van Jezus' spoedige Wederkomst. En weest u gereed. Dit betekent tevens, dat u de politieke gang van zaken rond het Midden-Oosten nauwlettend moet volgen.

Er zijn overigens enkele bijbelonderzoekers die van mening zijn, dat er in de eindtijd geen sprake zal zijn van een uitdieping van de vier oude wereldrijken, maar van nieuwe koninkrijken rond het Midden-Oosten. Naar mijn mening is dit niet echt van belang! So wie so gaat het in de eindtijd om het Midden-Oosten en het doet er niet zo toe hoe die koninkrijken heten. Feit is, dat het Woord van God leert dat de kenmerken van de oude rijken weer zichtbaar worden, namelijk de roofdierkenmerken van leeuw, beer, luipaard en het gruwelijke beest.

Broeders en zusters, de eerste droom van Daniël werd hem door een engel (Dan. 7:16) uitgelegd. Deze uitleg komt hierna bij de behandeling van de wereldrijken aan de orde.

De tweede droom van Daniël

Broeders en zusters, Daniël had in het derde regeringsjaar van de Babylonische koning Bésazar nog een tweede droom. Hierover lezen we in Dan. 8. Maar nu ging het slechts over twee dieren, namelijk een ram en een bok. Ook deze twee dieren symboliseren twee wereldrijken, maar gelukkig is iedere discussie over hun identiteit nu overbodig, want het Woord van God zegt ons, dat het hier respectievelijk Medo-Perzië en Griekenland betroffen (Dan. 8:20-21). Ik geef u nu het eerste gedeelte van de droom. Leest u de rest in uw bijbel.

Dan. 8:3-9 – *“(3) En ik hief mijn ogen op, en ik zag, en ziet, een ram stond voor dien vloed, die had twee hoornen, en die twee hoornen waren hoog, en de een was hoger dan de andere, en de hoogste kwam in het laatste op. (4) Ik zag, dat de ram met de hoornen tegen het westen stiet, en tegen het noorden, en tegen het zuiden, en geen dieren konden voor zijn aangezicht bestaan, en er was niemand, die uit zijn hand verlost; maar hij deed naar zijn welgevallen, en hij maakte zich groot. (5) Toen ik dit overlegde, ziet, er kwam een geitenbok van het westen over den gansen aardbodem, en roerde de aarde niet aan; en die bok had een aanzienlijken hoorn tussen zijn ogen. (6) En hij kwam tot den ram, die de twee hoornen had, dien ik had zien staan voor den vloed; en hij liep op hem aan in de grimmigheid zijner kracht. (7) En ik zag hem, nakende aan den ram, en hij verbitterde zich tegen hem, en hij stiet den ram, en hij brak zijn beide hoornen; en in den ram was geen kracht, om voor zijn aangezicht te bestaan; en hij wierp hem ter aarde, en hij vertrad hem, en er was niemand, die den ram uit zijn hand verlost. (8) En de geitenbok maakte zich uitermate groot; maar toen hij sterk geworden was, brak die grote hoorn, en er kwamen op aan deszelfs plaats vier aanzienlijke, naar de vier winden des hemels. (9) En uit een van die kwam voort een kleine hoorn, welke uitnemend groot werd, tegen het zuiden, en tegen het oosten, en tegen het sierlijke land.”*

In déze droom van Daniël worden het Babylonische rijk en het Romeinse rijk overgeslagen. Het Babylonische rijk komt wellicht niet voor, omdat Daniël deze droom in de laatste eindfase van het Babylonische rijk kreeg, slechts enkele jaren voordat koning Bésazar door de Meden en Perzen ten val werd gebracht.

Maar het Romeinse rijk komt slechts ogenschijnlijk niet aan de orde. Want herinnert u zich dat er reeds in Daniël's eerste droom een kleine horen uit het gruwelijke beest (het Romeinse rijk) opkwam? In zijn tweede droom is er opnieuw sprake van een kleine hoorn. Deze kleine horen kwam op uit een van de vier horens op de kop van de bok (het Griekse wereldrijk). Deze kleine horen verwijst in directe zin naar de Griek-Syrische heerser Antiochus IV Epiphanes, die ooit vreselijk huishield in Israël. Maar als schaduwbeeld verwijst deze kleine horen opnieuw naar het “herstelde” Romeinse rijk van de Antichrist. Want de dictator Antiochus gedroeg zich zo goddeloos en bloeddorstig, dat hij ons in alle opzichten een blik geeft op de Antichrist.

Ook deze droom werd door een engel aan Daniël uitgelegd, namelijk door Gabriël (Dan. 8: 16) en komt bij de nu volgende bespreking van de opeenvolgende wereldrijken aan de orde.

Het (eerste) Babylonische rijk

Het gouden hoofd van Nebukadnézar's beeld betrof het (neo-)Babylonische rijk van koning Nebukadnézar. Daniël zei: *“Gij zijt dat gouden hoofd”* (Dan. 2:31-32a,38). Het was het éérste rijk van vier wereldrijken in Nebukadnézar's droom. Het gehele beeld (dus de vier rijken) werd door een vijfde rijk, het Koninkrijk van Jezus Christus vernietigd.

Het metaal goud symboliseert de superieure macht van het wereldrijk Babylon. En Babylon werd pas echt machtig, toen Nebukadnézar na de dood van zijn vader de macht over nam. Het rijk heerste van het jaar 626 tot 539 voor Christus (volgens sommigen van 625-538 voor Christus) en het werd een echt wereldrijk in het jaar 606 voor Christus, toen het Egypte veroverde.

Het éérste roofdier in Daniël's eerste droom, de leeuw met arendsvleugelen, kan volgens bijbelonderzoekers eveneens niet anders dan Babylon zijn, omdat een gevleugelde leeuw blijkbaar een officieel symbool van Babylon was. Dan. 7:4 – *“Het eerste was als een leeuw, en het had arendsvleugelen; ik zag toe, totdat zijn vleugelen uitgeplukt waren, en het werd van de aarde opgeheven, en op de voeten gesteld, als een mens, en aan hetzelfde werd eens mensen hart gegeven.”*

Een leeuw is een koninklijk, trots en heersend dier. De leeuw wordt de koning en heerser van de (zoog-)dieren genoemd. De arend is de trotse koning van de vogels. Zo ook was Babylon een trotse, stijlvolle monarchie met schitterende paleizen waar veel goud blonk. Het koninklijke gevleugelde leeuwsymbool (arendsvleugels) werd door archeologen veelvuldig aangetroffen op oude Babylonische munten en Babylonische architectuur. Het was een symbool van de grootheid van Babylon. Zo was er bijvoorbeeld de beroemde Ishtar-poort versierd met leeuwen.

Maar nog belangrijker is, dat ook de bijbel de leeuw (in Jer. 50:44 en 4:7;5:6) en de arend (in Ezech. 17:3,11,12; Hab. 1:8) als kenmerkend ziet voor Babylon. In deze schriftgedeelten wordt meestal in indirecte zin over Babylon gesproken.

Nebukadnézar was ook net als de leeuw en de arend een alleenheerser, wat blijkt uit Dan. 2:38 en Dan. 5:19.

Nebukadnézar's rijk duurde tot in de dagen van zijn kleinzoon Bélsazar (Jer. 27:6-7). Het rijk ging met hem ten onder (Dan. 5:17-30) toen de Meden en de Perzen in het jaar 539 voor Christus Babel versloegen en de stad verwoestten. De arendsvleugelen van de trotse leeuw werden dus als het ware “uitgeplukt” (Dan. 7:4).

Overigens profeteerde reeds de profeet Jesaja in Jes. 13:17-22, dat Babel volkomen door de Meden zou worden verwoest. En inderdaad, ongeveer 150 jaar na Jesaja's voorspelling drongen de Meden en de Perzen de stad binnen. Zij damden de rivier de Eufraat af, die onder de dikke muren van de stad doorstroomde. En terwijl de mensen van Babel zich bedronken op een door koning Bélsazar aangericht feest, marcheerde het leger van de Meden en de Perzen over de droge rivierbedding onder de muur door en veroverde de stad. In diezelfde nacht verscheen voor koning Bélsazar een teken aan de muur: *“mene, mene, tekel, upharsin”*. En Daniël verklaarde hem, dat hij gewogen was door God, maar te licht bevonden en dat zijn koninkrijk aan de Meden en Perzen zou worden gegeven. Hetgeen in diezelfde nacht geschiedde toen Bélsazar werd gedood (Dan. 5:28-30).

Geliefde broeders en zusters, de Babylonische koningen werden als goden vereerd. Zij beschouwden zichzelf ook als goden. Politiek en religie (afgoderij) waren in Babylon dan ook heel nauw met elkaar verweven. Het gaat het kader van deze studie echter te buiten om daar nu al te diep op in te gaan. Wel is belangrijk dat u zich realiseert, dat in de eindtijd dit wederom het geval zal zijn (Openb. 17),

Het resultaat was dat de Babylonische koningen meenden zich alles te kunnen permitteren en alles te kunnen veroorloven. En hun wil was absoluut wet. Zo liet koning Nebukadnézar een gouden beeld van zichzelf maken dat aanbeden moest worden (Dan. 3:1,5-6), terwijl koning Bélsazar zich meende te kunnen vermaken met de heilige schatten uit Gods Tempel (Dan. 5:22-23). De Babylonische koningen meenden, dat zij verheven goden waren.

Met name koning Nebukadnézar (het gouden hoofd) had zichzelf zó hoog verheven, dat het God op een gegeven ogenblik genoeg was. God gaf hem toen het hart van een beest.

Dan. 4:16 – *“Zijn hart worde veranderd, dat het geens mensen hart meer zij, en hem worde eens beesten hart gegeven, en laat zeven tijden over hem voorbijgaan.”*

Maar gelukkig voor Nebukadnézar ontving hij weer een mensen hart, toen hij zich bekeerde en God als de hoogste autoriteit erkende (Dan. 4:34-37). Maar ook Bélsazar werd als een normaal sterfelijk mens met een menselijk hart op de voeten gesteld, toen hij werd gedood. Het was daarom dat Daniël in zijn droom het volgende zag. Dan. 7:4b – *“.....en het werd van de aarde opgeheven, en op de voeten gesteld, als een mens, en aan hetzelfde werd eens mensen hart gegeven.”*

Straks zal ook aan Satan, de grote tegenstander van God, en aan zijn trawanten, de Antichrist en de Valse Profeet, pijnlijk duidelijk worden dat zij slechts schepsels (en geen goden) zijn, als zij voor eeuwig in de hel zullen worden geworpen (Openb. 19:20; 20:10).

Broeders en zusters, het is belangrijk om de geestelijke drijfveren van Babylon te herkennen. Want uit het Woord van God verstaan we, dat in de eindtijd Babylon weer heel belangrijk zal worden (Openb. 17-18). Bijbelonderzoekers noemen het rijk van de Antichrist daarom ook het eindtijd-Babylon. Omdat de grote hoer Babylon, de valse kerk van schijnchristenen, hierin een grote, doch inktzwarte rol zal spelen (Openb. 17:1-6). Het zal een rijk zijn, waarin politiek en religie wederom heel nauw verbonden zullen zijn en waarin de Antichrist zich als een god zal laten aanbidden (Openb. 13:11-18). De hoer (Babylon) berijdt het Beest (de Antichrist) en zal met hem één zijn (Openb. 17:3).

Wat is de geestelijke achtergrond van Babylon?

In Jer. 51:1 wordt Babylon, dat werd gesticht door Nimrod en wiens naam “rebel” betekent, het hart van Gods tegenstanders genoemd. Dus het geestelijk centrum van rebellie tegen God. Door de gehele bijbel is Babylon stéeds het symbool van alle tegenstand tegen God en is zij de bron van alle afgoderij. De bron van menselijke geestelijke rebellie.

Jer. 51:1 – *“Zo zegt de HEERE: Ziet, Ik zal een verdervenden wind opwekken tegen Babel, en tegen degenen, die daar wonen in het hart van degenen, die tegen Mij opstaan.”*

Het woord Babylon (in het Hebreeuws “Babel”) betekent “poort der goden”. Met andere woorden was Babylon dus afgodisch geïnspireerd. De profeet Jesaja noemde de engel Lucifer de koning van Babel (Jes. 14:4). Lucifer, die Satan werd, viel in hoogmoed en wilde zich aan de Allerhoogste God gelijkstellen. Dit is regelrecht rebellie tegen God. Het is daarom ook geen wonder, dat de Babylonische koningen zich als goden beschouwden.

Broeders en zusters, het oude Babylonische rijk komt in de tweede droom van Daniël over de ram en de bok niet meer voor. Wellicht omdat Daniël deze droom kreeg niet lang voor dat de regering van Bésazar door de Meden en Perzen ten val werd gebracht.

Het (tweede) Medo-Perzische rijk

Zoals we in Deel 1 van deze studie zagen, symboliseerden de zilveren borst en de twee zilveren armen van het beeld in Nebukadnézar’s droom, het tweede wereldrijk. Namelijk het Medo-Perzische rijk. Dan. 2:32,39 – *“(32) Het hoofd van dit beeld was van goed goud; zijn borst en zijn armen van zilver; .....; gij zijt dat gouden hoofd. (39) En na u zal een ander koninkrijk opstaan, lager dan het uwe; .....”*

Het grote rijk van Meden en Perzen kwam ná Babylon aan de macht (Dan. 5:28). Maar in aanzien en absolute macht was het een minder rijk. Zilver is ook een minder edel metaal dan goud. Dit rijk begon met koning Cyrus II, ook genoemd Kores de Grote, die leefde van het jaar 559 tot 529 voor Christus. In het jaar 539 of 538 voor Christus veroverde hij Babylon. Het rijk hield ongeveer twee eeuwen stand tot het jaar 332 of 331 voor Christus en omvatte naast Mesopotamië ook Egypte en Lybië.

Koning Cyrus en de andere koningen van het Medo-Perzische rijk volgden overigens een beleid, dat godsdienstvrijheid aan hun onderdanen toestond en ook vrijheid om op hun eigen manier te leven. In de uitvoering van hun wetten waren zij echter bijzonder streng.

Doch terwijl het Babylonische rijk één machtig rijk was, was het Medo-Perzische rijk op zich een gedeeld rijk, namelijk het rijk Medië én het rijk Perzië. We zien dit gesymboliseerd in de twee armen van het beeld.

Het tweede dier in de eerste droom van Daniël, namelijk de beer, symboliseert eveneens het Medo-Perzische rijk. Het tweedelige Medo-Perzische rijk zien we terug in het feit dat Daniël zag dat de beer zich op de ene zijde verhief. De beer had dus blijkbaar twee zijden.

Dan. 7:5 – *“Daarna, ziet, het andere dier, het tweede, was gelijk een beer, en stelde zich aan de ene zijde, en het had drie ribben in zijn muil tussen zijn tanden; en men zeide aldus tot hetzelfde: Sta op, eet veel vlees.”*

Waarom verhief de beer zich op één zijde? Omdat het rijk Perzië in feite machtiger was dan het rijk der Meden.

Een beer is minder koninklijk dan een leeuw, maar wel erg sterk en niet erg fijnzinnig. De uitspraak *“eet veel vlees”* past dan ook zeker bij het grove, nietsontziende fysieke geweld, dat de Meden en de Perzen bij hun vele veroveringen door de gehele oude wereld toepasten. Volgens bijbelonderzoekers symboliseren de drie ribben in de muil van de beer de drie voornaamste overwinningen die Kores de Grote en zijn zoon Cambyses behaalden, namelijk over Lybië, over het Babylonische rijk (Mesopotamië) en over Egypte.

In zijn tweede droom zag Daniël een ram. Deze ram symboliseert opnieuw het Medo-Perzische rijk, want de bijbel zegt dit in Dan. 8:20 – *“De ram met de twee hoornen, dien gij gezien hebt, zijn de koningen der Meden en der Perzen.”*

Het tweedelige rijk van de Meden en de Perzen wordt hier gesymboliseerd in de twee horens van de ram.

Wat droomde Daniël over de ram in zijn tweede droom? Dan. 8:3-4 – *“En ik hief mijn ogen op, en ik zag, en ziet, een ram stond voor dien vloed, die had twee hoornen, en die twee hoornen waren hoog, en de een was hoger dan de andere, en de hoogste kwam in het laatste op. Ik zag, dat de ram met de hoornen tegen het westen stiet, en tegen het noorden, en tegen het zuiden, en geen dieren konden voor zijn aangezicht bestaan, en er was niemand, die uit zijn hand verlostte; maar hij deed naar zijn welgevallen, en hij maakte zich groot.”*

De ene horens was hoger dan de andere horens, omdat zoals ik reeds opmerkte het rijk Perzië machtiger, hoger en moderner was dan Medië. De ram stootte met de horens naar het westen, het noorden en het zuiden en maakte zich groot, met andere woorden breidde zijn rijk in die richtingen, dus naar Babylonië, Egypte en Lybië uit.

Het Medo-Perzische rijk werd opgevolgd door het Griekse rijk. Dit kunt u lezen in Dan. 10:20. Ook kunt u dit in de twee droom van Daniël lezen, want de ram Medo-Perzië werd vertrapt door de geitenbok Griekenland (Dan. 8:4-7,20-21).

Broeders en zusters, het kenteken van het Medo-Perzische rijk is het getal twee. Want dit rijk bestond uit twee delen, namelijk het rijk der Meden en het rijk der Perzen. We zien het getal twee daarom in alle drie dromen terug. Het beeld van Nebukadnezar had twee armen, terwijl de beer twee zijden had en de ram twee horens.

Het (derde) Grieks-Macedonische rijk

We zagen in Deel 1 van deze studie, dat de koperen (of bronzen) buik en dijen van Nebukadnezar's beeld het derde wereldrijk betroffen. Het derde rijk verwees naar het grote Grieks-Macedonische rijk, dat door de eerste en machtige koning van Griekenland, de veroveraar Alexander III de Grote werd gesticht. Hij veroverde hierbij ook het Medo-Perzische rijk. Griekenland was dus de opvolger als wereldrijk.

Dan. 2:32,39 – *“(32) .....; zijn borst en zijn armen van zilver; zijn buik en zijn dijen van koper;..... (39) .....; daarna een ander, het derde koninkrijk van koper, hetwelk heersen zal over de gehele aarde.”*

Van belang is hier allereerst dat de Aramese grondtekst hier spreekt over *“zijn buiken”* (*“me-ohie”* – מְעוּדֵי – méérvoud) en niet over *“buik”* (*“me-ah”* – מְעָה of מְעָא – enkelvoud). De Aramese grondtekst spreekt wél gewoon over *“dijen”* (meervoud). Deze constatering is van belang. Want het getal vier typeert het Griekse rijk, zoals dadelijk ook blijkt uit Daniël's dromen. Nebukadnezar zag dus twee dijen en blijkbaar ook twee buiken, samen vier!

Alexander de Grote, koning van Macedonië, was geboren in het jaar 364 voor Christus. In het jaar 344 voor Christus besloot hij om de gehele bekende wereld te veroveren en onder één wereldrijk samen te brengen. Hij trok Medo-Perzië binnen en had in het jaar 332 of 331 voor Christus alle weerstand overwonnen, waarmee het Griek-Macedonische wereldrijk een aanvang nam. De Grieken heersten maar kort als één wereldrijk, omdat na de vroege dood van Alexander de Grote in 323 voor Christus het gebied in vier delen gesplitst en onder vier verschillende leiders verdeeld. Uiteindelijk namen de Romeinen de macht van hen over.

Het derde dier in de eerste droom van Daniël, het luipaard met vier vleugels en vier hoofden, symboliseert eveneens dit Grieks-Macedonische rijk. Dan. 7:6 – *“Daarna zag ik, en ziet, er was een ander dier, gelijk een luipaard, en het had vier vleugels eens vogels op zijn rug; ook had hetzelfde dier vier hoofden, en aan hetzelfde werd de heerschappij gegeven.”* Het luipaard had vier vleugels welke in geestelijke zin op snelheid duiden, zoals het luipaard natuurlijk van zichzelf ook heel snel is. In zijn militaire operaties was Alexander de Grote, zoals de geschiedenisboeken leren, zo sluw en snel en machtig als een luipaard. Een luipaard besluip zijn prooi en slaat dan totaal onverwachts dodelijk toe. Alexander gaf het Griekse rijk als het ware “vleugels” en in heel korte tijd werd het hele westelijk deel van Azië door hem veroverd. Het oorspronkelijke Griekse rijk besloeg slechts een klein gebied, namelijk Macedonië. Een eeuw vóór Alexander probeerde koning Xerxes van het Medo-Perzische rijk Macedonië te veroveren, maar hij slaagde daarin niet. Een eeuw later trok Alexander in omgekeerde richting en veroverde zeer snel het Medo-Perzische rijk.

De verovering van Tyrus bijvoorbeeld was heel opmerkelijk. Er moest namelijk vanuit het vaste land een weg in zee worden aangelegd naar het eiland van de bewoners van Tyrus. Deze waren daar gaan wonen, nadat eerder koning Nebukadnézar van Babylon hun stad reeds had verwoest. Zij vluchtten naar een eiland op 800 meter van de kust en bouwden daar hun stad opnieuw op. Alexander de Grote echter liet van het puin van de eerder verwoeste stad een dam in zee bouwen en veroverde en verwoestte opnieuw de nieuwe stad Tyrus.

In Ezech. 26 wordt zelfs over de verwoesting van Tyrus door Nebukadnézar en later door Alexander de Grote geprofeteerd.

Daarna veroverde Alexander zonder moeite Egypte, waarbij hij Alexandrië stichtte. Hij trok vervolgens oostwaarts, veroverde de rest van het Medo-Perzische rijk en trok verder in de richting van India, waarbij hij zelfs het grensgebied van India en Pakistan (Kashmir) bereikte. Zijn mannen weigerden echter verder te gaan, waarna hij zich terugtrok.

Waarom het luipaard vier vleugels en vier hoofden heeft, zal nu bij de behandeling van de geitenbok uit de tweede droom van Daniël aan de orde komen. Het ligt voor de hand, dat het te maken heeft met het uiteindelijk in vier delen opgesplitste Griekse rijk, zoals ik zojuist reeds opmerkte.

De geitenbok met de opvallende grote horen symboleert eveneens het Grieks-Macedonische rijk. Het spreekt vanzelf dat er daarom ook parallellen met het luipaard uit Daniël's eerste droom zijn.

Dan. 8:21-22 – *“Die harige bok nu, is de koning van Griekenland; en de grote hoorn, welke tussen zijn ogen is, is de eerste koning. Dat er nu vier aan zijn plaats stonden, toen hij verbroken was; vier koninkrijken zullen uit dat volk ontstaan, doch niet met zijn kracht.”*

Wat droomde Daniël over de bok? Dan. 8:5-14 – *“(5) Toen ik dit overlegde, ziet, er kwam een geitenbok van het westen over den gansen aardbodem, en roerde de aarde niet aan; en die bok had een aanzienlijken hoorn tussen zijn ogen. (6) En hij kwam tot den ram, die de twee hoornen had, dien ik had zien staan voor den vloed; en hij liep op hem aan in de grimmigheid zijner kracht. (7) En ik zag hem, nakende aan den ram, en hij verbitterde zich tegen hem, en hij stiet den ram, en hij brak zijn beide hoornen; en in den ram was geen kracht, om voor zijn aangezicht te bestaan; en hij wierp hem ter aarde, en hij vertrad hem, en*

er was niemand, die den ram uit zijn hand verlost. (8) En de geitenbok maakte zich uitermate groot; maar toen hij sterk geworden was, brak die grote hoorn, en er kwamen op aan deszelfs plaats vier aanzienlijke, naar de vier winden des hemels. (9) En uit een van die kwam voort een kleine hoorn, welke uitnemend groot werd, tegen het zuiden, en tegen het oosten, en tegen het sierlijke land. (10) En hij werd groot tot aan het heir des hemels; en hij wierp er sommigen van dat heir, namelijk van de sterren, ter aarde neder, en hij vertrad ze. (11) Ja, hij maakte zich groot tot aan den Vorst diens heirs, en van Denzelven werd weggenomen het gedurig offer, en de woning Zijns heilighdoms werd nedergeworpen. (12) En het heir werd in den afval overgegeven tegen het gedurig offer; en hij wierp de waarheid ter aarde; en deed het, en het gelukte wel. (13) Daarna hoorde ik een heilige spreken; en de heilige zeide tot den onbenoemde, die daar sprak: Tot hoelang zal dat gezicht van het gedurig offer en van den verwoestenden afval zijn, dat zo het heilighdom als het heir ter vertreding zal overgegeven worden? (14) En hij zeide tot mij: Tot twee duizend en driehonderd avonden en morgens; dan zal het heilighdom gerechtvaardigd worden.”

De grote horen van Dan. 8:5 is uiteraard Alexander de Grote als de eerste koning van het wereldrijk Griekenland (Dan. 8:21). De bok Griekenland versloeg de ram van Meden en Perzen en brak z'n beide horens af (Dan. 8:7,20). Doch toen de geitenbok groot en machtig werd, brak z'n eigen opvallende horen af. Dat wil zeggen, er zou volgens de profetie iets met die eerste koning gaan gebeuren. En inderdaad, kort nadat hij zijn veroveringen tot stand had gebracht, stierf Alexander de Grote in het jaar 323 voor Christus op jonge leeftijd aan de verwondingen die hij op het slagveld had opgelopen.

Vervolgens groeiden er op de kop van de bok vier aanzienlijke horens in vier verschillende richtingen (Dan. 8:8). En broeders en zusters, we hadden reeds gezien dat het luipaard als beeld van Griekenland vier vleugels en vier hoofden had. En ook was er in het beeld van Nedbukadnezar in verband met het Griekse wereldrijk sprake van twee (koperen) buiken en twee (koperen) zijden, dus in totaal vier delen. Het numerieke kenteken van het Grieks-Macedonische rijk is dus blijkbaar het getal vier.

Wat betekent het getal vier in dit verband?

Volgens de historici namen na Alexander's dood niet zoals gebruikelijk zijn vier zoons, maar vier generaals de macht van hem over na een lange strijd. Doch die generaals hadden niet Alexander's kracht om de eenheid in het rijk te bewaren. Uiteindelijk was in het jaar 280 voor Christus het rijk opgesplitst in vier gebieden. Namelijk, aan generaal Seleucus of Selukos (Antigonos) werd Babylon, Perzië en (Noord-)Syrië toebedeeld. Aan generaal Ptolomeus I werd Egypte, Libië, Arabië en Israël toebedeeld. Aan generaal Cassander werd Macedonië en Griekenland toebedeeld. Aan generaal Lysimachos werd Klein-Azië, Thracië en Bithynië (Pergamum, het hedendaagse Turkije) toebedeeld.

De profetie werd dus nauwkeurig vervuld! En, broeders en zusters, hoé verbazingwekkend nauwkeurig blijkt ook uit Dan. 11:3-4 waar eveneens een profetie over de geweldige koning Alexander de Grote van het Griekse rijk is gegeven. Dan. 11:3-4 – *“Daarna zal er een geweldig koning opstaan, die met grote heerschappij heersen zal, en hij zal doen naar zijn welgevallen. En als hij zal staan, zal zijn rijk gebroken, en in de vier winden des hemels verdeeld worden, maar niet aan zijn nakomelingen, ook niet naar zijn heerschappij, waarmede hij heerst; want zijn rijk zal uitgerukt worden, en dat voor anderen, dan deze.”*

De kleine horen die vervolgens uit één van de vier horens opkwam (Dan. 8:9) is een profetie over koning Antiochus IV Epiphanes. Hij kwam op uit het afgesplitste koninkrijk Syrië van generaal Seleucus of Selukos (Antigonos). Hij veroverde ook Israël en heerste er van het jaar 175 tot 163 voor Christus. Hij verontreinigde uiteindelijk ook de Joodse tempel. Hij plaatste er een afgodsbeeld van Zeus Akraios en een beeld van zichzelf met het gebod, dat er elke maand op de datum van zijn verjaardag aan hem een offer moest worden gebracht. Antiochus liet zelfs varkens in de tempel offeren. Dit is de verwoestende afval en het vertrapte heilighdom waar Dan. 8:13 over spreekt.

Broeders en zusters, de profetie van Dan. 8:9-13 gaat duidelijk over Antiochus IV Epiphanes en niet over de Antichrist. Maar desondanks is Antiochus hier wél een schaduwbeeld van de Antichrist, die in de eindtijd net als Antiochus de Joodse (nieuwe) tempel gruwelijk zal verontreinigen (Dan. 9:27; Matt. 24:15; 2 Thess. 2:3-4; Openb. 11:2; 13:14-15). In Deel 3 van deze studie, dat zal handelen over het in de eindtijd “herstelde” Romeinse rijk met als heerser de Antichrist, zal ik hier opnieuw op ingaan.

Het Griekse rijk hield enkele eeuwen stand en werd tussen de jaren 168-163 voor Christus stap voor stap veroverd door het Romeinse rijk. In het jaar 63 (anderen zeggen het jaar 53) vóór Christus werd ook Israël door de Romeinen binnengevallen.

Moge onze Heiland Jezus Christus u deze week rijkelijk zegenen. Amen.

(wordt vervolgd)